

[Justitsministeren.]

vil være, at adoptivbørn opnår ligestilling med ægtebørn. Det forekommer mig en lidet tiltalende ordning, at adoptanterne og barnets forældre skal kunne forhandle om, hvorvidt adoptionen skal være „stærk“ eller „svag“, og endnu mindre tiltaler det mig, at barnet, hvis det har nået 12 års alderen, skal tage stilling til, om det vil give samtykke til, at det bliver adopteret „svagt“ eller „stærkt“. Desuden vil gennemførelsen af en sådan ordning sætte over styr de fordele, der ellers opnås med hensyn til tilvejebringelse af enkelhed og klarhed.

Forslaget om to slags adoption er fremsat for at imødekomme et behov, der til trods for de norske erfaringer forventes at være for en adoption, hvorefter barnet bevarer den arveretlige forbindelse med sin slægt og adoptanten får ret til at kræve underholdsbidrag til barnet hos dets virkelige forældre. Kommissionen har ment, at der specielt blandt stedbørnsadoptioner skulle vise sig et sådant behov. Nu må jeg hertil sige, at hovedformålet med adoptionsinstituttet må være at skaffe et barn, der er forældreløst, eller hvis forældre ikke kan tage sig af det, et hjem, hvor det kan vokse op og leve under vilkår, som om det var dets eget hjem, og de regler, der skal gælde for adoption, må afpasses efter dette hovedformål. Når adoptionsinstituttet tilige kan anvendes i tilfælde, hvor barnet i forvejen har et sådant hjem, f. eks. hos moderen og stedfaderen eller hos bedsteforældrene, er det godt, men disse tilfældes særlige karakter bør ikke medføre særregler i adoptionslovgivningen, for adoption er ikke i disse tilfælde af tilnærmelsesvis så stor betydning som for barnet uden hjem. Vi kan nu engang ikke skrive en lov, der imødekommer alle de specielle ønsker, der kan opstå i et mindre antal tilfælde, med hensyn til forældremyndighed, samkvemsret, værgemål, underholdspligt, arveret og andet.

De nugældende regler er ikke tilfredsstillende for hovedgruppen af adoptioner. Højesteretsdommer Trolle har — allerede før forslaget blev udarbejdet — i en artikel i „Ugeskrift for Retsvæsen“ ved nogle eksempler ment at kunne godtgøre, at der kan findes tilfælde, hvor de foreslåede arveregler ikke fører til et rimeligt resultat.

Det er muligt, men langt nærmere ligger det at se på, at de nugældende arveregler, som højesteretsdommeren ikke har indvendinger imod, i hovedparten af tilfælde fører til et urimeligt resultat. Jeg skal indskrænke mig til her at tage et enkelt, typisk eksempel frem. Et par velstående mennesker adopterer et barn født udenfor ægteskab, bekoster dets uddannelse og sætter det i gang med en forretning. Så dør barnet uden at efterlade sig livsarvinger. Efter gældende ret er adoptanterne ikke arvinger, men derimod moderen, hvis hun er i live, og ellers de børn, hun måtte have fået før eller efter det bortadopterede barns fødsel.

Som nævnt findes de vigtigste ændringer i forhold til gældende ret i afsnittet om adoptionens retsvirkninger. Jeg skal nævne enkelte andre ændringer, men iøvrigt henviser til forslaget bemærkninger og kommissionsbetænkningen. Efter gældende ret kan en mand — men ikke en kvinde — adoptere sit udenfor ægteskab fødte barn. Denne regel er uholdbar efter gennemførelsen af den principielle ligestilling i forhold til faderen mellem børn i og udenfor ægteskab, og derfor foreslås det, at bevilling til adoption af eget barn ikke skal kunne meddeles. En adoption vil i sådanne tilfælde normalt kun have til formål at tilsløre det virkelige slægtskabsforhold.

Efter gældende ret skal barnet selv give samtykke til adoption, når det er fyldt 14 år. Denne aldersgrænse foreslås ændret til 12 år, væsentligst for at komme på linie med de andre nordiske lande, men samtidig indføres en bestemmelse, som jeg anser for et fremskridt, nemlig at adoption fremtidig skal kunne gives indtil barnets fyldte 16. år uden dets samtykke, hvis det må antages at kunne være til skade for barnet, at et sådant samtykke indhentes. Der er her tænkt på de tilfælde, hvor et plejebarn lever i den tro, at det er plejeforældrenes eget barn.

Lovforslaget indeholder enkelte ændringer af reglerne om adoptivforholdets ophævelse. Jeg vil gerne her forudskikke den bemærkning, at de gældende regler om en ophævelse af adoptivforhold kun bruges i få tilfælde, og at de udvidelser, der er tale om, kun vil få anvendelse i et meget ringe omfang. Den nugældende adgang til at ophæve forholdet